N°. 448. **DE GRONDWET.** 1854. [illegible]

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . " 5.50.

DONDERDAG 2 NOVEMBER.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon,
Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . " 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

Vaderlandsliefde.

Sedert het April-Ministerie het roer van den Staat heeft aanvaard, hadden wij dikwerf de gelegenheid, om op de omstandigheid te wijzen, dat aan zoo menige uitdrukking in onze moedertaal eene beteekenis werd gehecht, geheel vreemd aan 't geen daaronder tot dusver werd verstaan. De oorzaak van dit verschijnsel was niet ver te zoeken. Waar eene Regering optreedt op den grondslag van verdeeldheid tusschen de twee groote hoofddeelen der Natie, over hetgeen beiden het dierbaarste is; waar die verdeeldheid is in het leven geroepen, om de optreding van die Regering mogelijk te maken; waar, tot opkomst en steun van het bewind, de hartstogt tot bondgenoot is geroepen en de godsdienstijver is misbruikt tot opwinding eener menigte, die steeds voor algemeene uitbarsting de ontvlambare stoffen in zich bevat: dáár treedt het waarachtige *algemeene belang* op den achtergrond, dáár is slechts strijd of heerschappij eener partij te wachten. Het algemeen belang wordt dàn met dat van personen vereenzelvigd; verdediging van het algemeen belang wordt dàn als aanval tegen personen beschouwd; wie het wanbestuur of de onbekwaamheid der stuurlieden van den staat betoogt, handelt dàn, als verrader tegen het Vaderland; en hij alléén, die onvoorwaardelijk goedkeurt wat een reactionnair bewind, enkel op de uitbreiding en vestiging zijner partij bedacht, mogt goedvinden te ondernemen, of die de fouten niet *wil* zien, die door onbekwame staatslieden bedreven worden, waardoor het land als zelfstandig land, gevaar kan loopen, of zijne toekomst, uit het finantieel oogpunt, bedorven wordt: hij alléén is dàn vaderlandslievend; hij alléén is dàn „voor Koning en Vaderland!"

In welken toestand wij van lieverlede geraakt zijn, behoeft door ons niet nader te worden ontwikkeld, wanneer wij slechts de vraag rigten tot de Natie: of niet deze treurige spraakverwarring, sedert April 1853, al meer en meer wortel heeft gevat? Heeft men, onder het vorig bewind, ooit de bestrijding van regeringsmaatregelen van de handelingen der verantwoordelijke raadslieden van de Kroon hooren uitkrijten als een verraad, jegens het *Vaderland* gepleegd? Wie heeft ooit, zonder vrees van te worden uitgelagchen, beweerd, dat het leveren van bewijzen voor de onbekwaamheid eens Ministers, gelijk stond met de overlevering van het vaderland aan de willekeur van het Buitenland? Wáár is het voorbeeld, dat onder het vorige Ministerie is gezegd: wie tegen *ons* is, is tegen den *Koning?*

Wij zien dit alles, thans, helaas! gebeuren; en niets, voorwaar, is er meer noodig om duidelijk te maken, dat partijbelang het algemeen belang heeft verdrongen; dat men het *Vaderland* uit het oog verliest uit voorliefde jegens *personen.*

Reeds voorlang waren wij er op bedacht, om de Natie opzettelijk te wijzen op die betreurenswaardige verschijnselen, die, worden ze niet uitgewischt door een gelukkigen keer van zaken, naar onze innige overtuiging, slechts de voorboden zijn van schromelijker rampen, die de eendragt der Natie, het heil van ons Vorstenhuis, het welzijn van 't dierbare Vaderland dreigen te treffen. De geschiedenis wijst onvergetelijke voorbeelden aan — ook nog de geschiedenis onzer dagen — in wat onafzienbaar jammer hetzij de heerschappij eener camarilla, hetzij de bemagtiging van het bestuur door eene partij, die enkel verloren terrein tracht te herwinnen, zonder op de wenschen en behoeften der Natie te letten, het Vaderland, dat allen zeggen gelijkelijk en onbaatzuchtig lief te hebben, wordt gestort.

Een artikel, dezer dagen door de *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* openbaar gemaakt, heeft, van het standpunt, dat wij zoo even schetsten, onze bijzondere opmerkzaamheid getrokken en ons aangespoord, reeds nu, aan ons bereids voorlang gekoesterd, voornemen gevolg te geven. „Dat artikel, overigens goed geschreven en in gematigden toon, stelt, in verband met de verwikkelingen in Europa, den toestand van ons Vaderland in het „tegenwoordig oogenblik" als zeer gevaarlijk voor. Ofschoon wij voor het oogenblik in dat gevoelen niet deelen kunnen, begrijpen wij nogtans zeer goed, dat een dagblad de toekomst zoo donker inziet, wanneer het, als hoofdartikel, eene beschouwing opneemt, waarin het onderstelde plan van het overbrengen van de Kroon der Nederlanden op het hoofd van den Belgischen Kroonprins wordt ontwikkeld. Maar uit dien onderstelden toestand van gevaar, waarin ons Vaderland zich zou bevinden, komt dat blad tot de slotsom, dat men de handen der Regering moet vrij laten; dat men hare handelingen, vooral niet met betrekking tot het Buitenland, door bestrijding moet bemoeijelijken; dat men *nu* de handen inéén moet slaan, dat het *nu* moet zijn, gelijk het vroeger was, „voor Koning en Vaderland"!

Door aldus te spreken — de *Nieuwsbode* zal het begrepen hebben — roert men eene teedere snaar in het hart der Nederlandsche Natie aan. Al wie Nederlander is gevoelt inderdaad van liefde en trouw het hart voor het Vaderland kloppen; en niemand is er — althans *wij* onderstellen het niet — die, tot welke staatkundige partij ook behoorende, eenige opoffering te groot zou achten, wanneer het inderdaad de verdediging zou gelden van de regten en de zelfstandigheid van den dierbaren geboortegrond.

Over het beginsel, over de stelling kan dus, inderdaad, geen verschil van gevoelen bestaan. Die van eene andere meening was: hij hield op Nederlander te zijn.

Maar de *toepassing?*

Wordt hier, te regt of ten onregte, een beroep gedaan op „Koning en Vaderland"?

Worden beiden in gevaar gebragt, wanneer men de handelingen van verantwoordelijke Ministers beoordeelt; wanneer men waarschuwt tegen het op nieuw inslaan van wegen, waarvan de bewandeling ons aan den rand des afgronds bragt; wanneer men aanwijst, dat het juist de onbekwaamheid is der staatslieden, die de zelfstandigheid en de regten des lands in gevaar zou kunnen brengen?

Bestaat de vaderlandsliefde in het openleggen van de wonde, waaraan wij bloeden, en in de aanwijzing van de middelen tot genezing: of bestaat zij in het bedekken van dat alles met den mantel der liefde, in het lijdzaam laten voorthollen op den weg, die, naar innige overtuiging, de weg is van het verderf?

Dat zijn de vragen, die te beantwoorden zijn, om te komen tot de overtuiging, of het beroep op „Koning en Vaderland" ter goeder ure wordt gedaan; dan wel of dat beroep enkel geschiedt, om *personen*, welligt in de toekomst, ten koste van het heil van Vaderland en Koning, in hun gezag te handhaven, om elke verantwoording wegens schier onverantwoordelijke daden af te snijden?

Wat zien wij gebeuren?

De openbare meening verklaart zich, bijna zonder verzet, tegen de wijze, waarop de eene nuttelooze uitgaaf gestapeld wordt op de andere, ten gevolge waarvan alle bezuinigingen van vroegeren tijd, tot zelfs de edele opofferingen des Konings *reeds nu* zijn verzwolgen. De Natie gaat onder drukkende lasten gebukt; men verspilt millioenen in plaats van ze tot verligting dier lasten aan te wenden. Nog dreigt nergens het gevaar, en reeds worden de krachten der Natie door overbodige uitgaven uitgeput; voor den tijd, die na komt, zelfs geen maatregel van voorzorg, hoe rationeel dat anders zou geweest zijn van een bewind, dat geene werkelijke verligting van lasten wil en reeds ten vorigen jare met zoo groote bezorgdheid in de politieke toekomst van Europa blikte. In het stelsel van regering binnenslands, in alles en overal halfslachtigheid en transactie: bevrediging van algemeene belangen nergens en in niets. Herleving van het heilloоze stelsel der familie-regering; zucht om te herstellen, wat vorige regeringen hebben afgebroken en alzoo een altijddurende reparatie aan het staatsgebouw, waaronder de grondslagen eindelijk dreigen te bezwijken. In onze betrekkingen tot het Buitenland zien we, door onbekwaamheid of kortzigtigheid, fouten op fouten stapelen; door gebrek aan energie is ons het krachtige standpunt niet geschonken, dat wij, als neutralen staat, hadden kunnen innemen; verwikkelingen rijzen op verwikkelingen, zonder dat iemand lust gevoelt ze te verdedigen of er kans schijnt te bestaan, om haar ontstaan of haar afloop voor de Natie open te leggen. Met betrekking tot het Buitenland, derhalve, een toestand, die juist de gevaren schijnt in het leven te roepen, welke men, door het opleggen van een diep stilzwijgen aan de openbare meening, voorgeeft te kunnen ontwijken.

Is de schets van dezen toestand overdreven? Is, waar wij spreken van de „openbare meening", slechts sprake van een deel der Natie, van eene „partij"?

Neen. Alle organen der openbare meening spreken dat oordeel, het een meer sterk dan het andere, volmondig uit. Dagbladen, gewoonlijk in politieke rigting tegenover elkander staande, zijn in beginsel homogeen ten aanzien van hun oordeel over de wijze, waarop het Land thans wordt bestuurd; en die organen, wier roeping het is, de maatregelen der Regering te verdedigen: zij nemen een welsprekend *stilzwijgen* in acht, dat méér zegt dan alles. De dagbladen van enkel godsdienstige rigting, in April 1853 de kampvechters van 't Ministerie, zij betreden al meer en meer het veld der algemeene politiek, om met hunne vroegere tegenstanders zich tegen hunne eigene schepping te keeren. Bij die openbare meening sluit zich de volksvertegenwoordiging aan. Men leze de verslagen der Kamer over de Staatsbegrooting van 1855; men overwege, dat de beschuldiging is gerezen, dat slechts zeer enkele leden der constitutionnele partij deel zouden genomen hebben aan het onderzoek dier begrooting: en men zal tot de overtuiging komen, dat wel zelden staatsstukken zóó afkeurend van inhoud, zóó scherp van toon in ons Vaderland het licht hebben gezien, en dit van de zijde eener meerderheid, die ondersteld moet worden de *vriendin* van het Ministerie te zijn.

Heeft dan geen enkel onzer dagbladen, heeft dan geen enkel lid onzer Tweede Kamer besef van 't geen het gewigt van „het tegenwoordig oogenblik" van hen eischt, tot welzijn van „Koning en Vaderland"? Hebben alle dagbladen, heeft de Tweede Kamer alle vaderlandsliefde uitgeschud en, vermetel en zonder nadenken, door het beoordeelen van de daden der Regering, de belangen van het Rijk, de belangen van Oranje in gevaar gebragt?

Wij gelooven het niet. Wij zijn, integendeel, met de openbare meening en met de Tweede Kamer van oordeel, dat de ware vaderlandsliefde eischt, dat, zonder ommezien of consideratie voor *personen*, het beheer van 's lands zaken getoetst worde aan hetgeen het Vaderland eischt; dat, vóór dat het te laat is, vóór dat wezentlijk gevaar dreigt, aangewezen worde, wat het gevaar vermeerderen kan, welken weg de Regering hebbe in te slaan. Naar het oordeel van *de Nieuwsbode* voeren zij, welke op *die* wijze de belangen van Vaderland en Koning verdedigen, geen „nationale oppositie"; wij meenen — en laten het over aan het oordeel der natie — of het meer „nationaal" is, om fouten te vergoêlijken, elke verantwoording van daden te beletten, blindeling op ingeslagen weg voort te hollen, en het beeld des *vaderlands* te doen verdwijnen voor dat van *personen?*

Ja: wij onderschrijven ten volle, wat *de Nieuwsbode* herinnert: „Voorzigtigheid en eendragt is de pligt der „Regering, der Vertegenwoordiging en van elken burger. „In vroegere tijden heeft ons Vaderland, even als dit „nu in Engeland het geval is, het schoone voorbeeld „gegeven, dat wanneer zich gevaar vertoonde, alle inwendige strijd ophield, alle geschillen eindigden. Men „vergat, men vergaf, en was alleen bedacht op de verdediging der regten, der onafhankelijkheid, der zelfstandigheid der eer en van het grondgebied van den „Staat. Wij hebben dat nog het laatst in de jaren „1830—1834 beleefd. Ieder beijverde zich, als 't ware „om strijd, om wenschen en klagten te onderdrukken, „ten einde de regering te steunen en haar kracht bij

„te zetten tegenover het buitenland. Wij gelooven, dat „dit de pligt van elken waren Vaderlander is, en wij „verheugen er ons over, dat ook zelfs staatkundige „tegenstanders nu en dan nog dezelfde gevoelens aan „den dag leggen. Zoo herinneren wij ons o. a. dat de „heer Thorbecke in de zitting der Tweede Kamer van „14 Julij 1854 zich, in gelijken geest, aldus uitliet: „„*Ik beschouw het als den pligt van elken Nederlander*, „„*daar waar het de belangen van het land tegenover het* „„*buitenland geldt, de Regering eerder in bescherming* „„*te nemen, dan zich een onbillijk woord over haar te* „„*veroorloven.*„ Zoodanige taal getuigt van voorzigtig„heid en verdient ook door de bondgenooten van dien „spreker te worden behartigd. Op die wijs alleen is het „mogelijk dat eene Regering kracht betoont en de „waardigheid des lands handhaaft. Zij moet weten, „dat, zoo het gevaar dreigt of het zich vertoont, zij „op de hulp en de ondersteuning van voor- en tegen„standers rekening maken kan.„

Welke Regering ook aan het bestuur zij: het *kan* veilig rekening maken op de hulp en de ondersteuning van voor- en tegenstanders, „zoo het gevaar „dreigt of het zich vertoont.„ Maar het is tevens de roeping der ware vaderlandsliefde, om de *afwending* van het dreigende gevaar te beproeven; er is meer moed noodig om een dreigenden storm af te keeren, dan aan den storm, dien men lijdelijk heeft zien naderen, het hoofd te bieden. De verwikkelingen, tot dusver met het Buitenland ontstaan, zijn, naar onze innige overtuiging, hoofdzakelijk het gevolg van de onbekwame wijze, waarop onze buitenlandsche aangelegenheden, sedert April 1853, bestuurd zijn. Dat is ook de meening van zeer velen in den lande, die gewoonlijk niet met ons mede gaan. Gewis, zoodra het gevaar zich vertoonen zal, zijn ook wij tot ondersteuning bereid; maar tot zoolang en zelfs daarna, eischt de liefde tot het Vaderland, dat wij de *oorzaak* opsporen; dat wij aantoonen, dat de belangen van het Vaderland aan onbekwame handen zijn toevertrouwd, en dat zij juist in het *„tegenwoordig gewigtig oogenblik„* niet mogen blijven toevertrouwd aan een man, die bijv. verzuimd heeft, tijdig, ons een achtbaar standpunt onder de neutrale staten te verschaffen; die toelaat dat vreemde oorlogschepen onze havens bewaken; die een minister des Konings, tot het bereiken van eene verzoening, zendt naar een Hof dat *ons* had beleedigd; die de gewigtigste staatspapieren uit handen geeft zonder ze te hebben gelezen; die *zelf* heeft verklaard nog jeugdig leerling in de diplomatie te zijn.

Naar onze meening is het vaderland niet vereenzelvigd met personen. De fouten, die personen bedrijven, mogen niet komen voor rekening van het Vaderland; en *hij* dient zijn land en zijn Koning slecht, die, *personen* willende staande houden, de onwillekeurige oorzaak welligt zou zijn, dat de grondzuilen van den staat aan het waggelen werden gebragt.

Vaderlandsliefde heeft eene taak te vervullen, waaraan soms verguizing en miskenning te beurt vallen; *hij* beseft de waarde dier liefde niet, die, uit vrees voor beiden, voor de vervulling van zijn pligt terugdeinst. Wat *ons* betreft, wij gevoelen den moed in ons, om, ook verder, naar onze overtuiging, het vaderland te blijven dienen, door de algemeene belangen *boven alle anderen* en *in alles* te verdedigen en te bevorderen.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Voortdurend blijft dezelfde onzekerheid bestaan omtrent hetgeen in de Krim voorvalt. Na hetgeen wij gisteren medegedeeld hebben, heeft noch de Fransche *Moniteur*, noch eenig ander officieel blad van de Westersche mogendheden een enkel woord gezegd omtrent de krijgsoperatiën. Geene enkele bijzonderheid van al hetgeen sedert de opening van het vuur op den 17den is gebeurd, is bekend geworden. Wel is waar weet men een en ander, dat in korte woorden door den telegraaf is medegedeeld; maar sedert veertien dagen is geenerlei eenigzins meer gedetailleerd verslag bekend geworden. Wij hebben gisteren medegedeeld, dat de Fransche *Moniteur* gemeld heeft, dat de twee buitenforten van Sebastopol zijn vernield; dat er den 21sten eene bres was geopend, maar dat men op eene tweede bres wachtte om storm te loopen. Men weet echter niet of die twee buitenwerken van meer of minder gewigt zijn en waar de bressen geopend waren of zouden worden, zoodat de eigenlijke toestand onbekend is. Waarschijnlijk zal het ongunstige weder in de Zwarte en Middellandsche zeeën gedeeltelijk de oorzaak zijn van de vertraging in de aankomst der officiële rapporten. Intusschen heeft men per telegraaf uit Marseille medegedeeld, dat de paketboot, die den 20sten uit Konstantinopel is vertrokken, in het gezigt van de haven was en dat men alzoo weldra berigten uit de Krim van den 17 en 18 October zal kunnen hebben.

Van Petersburg komen voortdurend depêches, die groote voordeelen aan de Russen toekennen. Eerst was het prins Menchikoff, thans is het prins Gortschakoff, die berigten zendt. De volgende depêche is gisteren te Berlijn ontvangen:

„Prins Gortschakoff meldt uit zijn hoofdkwartier te Kichineff in Bessarabie, van den 17/29 Oct.:

„Den 13/25 Oct. heeft de generaal Liprandi het afzonderlijke kamp der Engelschen aangevallen en de vier redouten genomen, die het dekten.

„Elf kanonnen zijn in onze handen gevallen.

„Te gelijkertijd had een hevigen aanval van de kavallerie plaats. De Engelschen hebben meer dan de helft hunner ligte ruiterij verloren onder bevel van den kolonel lord Cardigan, die naauwelijks is ontkomen.„

Indien wij deze depêche als waar konden aannemen, dan zou hieruit behalve de overwinning op de geallieerden vooreerst nog het gewigtige feit blijken, dat de generaal Liprandi, die aan prins Menschikoff aanzienlijke versterkingen toevoerde, in de Krim is aangekomen. In de Tweede plaats zouden de geallieerden twee geweldige slagen hebben geleden. Eergisteren meldde men, dat de Franschen door een uitval van het garnizoen door een aanmerkelijk verlies waren getroffen. Gisteren was de beurt aan de Engelschen. Maar mogen wij deze depêches als waar aannemen? En hoe komt het, dat terwijl tot nog toe Prins Menschikoff, de opperbevelhebber van het leger in de Krim, tijdingen heeft gezonden, hetgeen aannemelijk is, hij nu plotseling zwijgt en prins Gortschakoff, die vroeger niets van zich deed hooren, eensklaps, als berigtgever optreedt? Bovendien, komt het onaannemelijk voor, dat de afstand tusschen het hoofdkwartier van prins Gortschakoff in Bessarabie, naar Petersburg, tusschen den 29 en 31 Oct., gisteren, zou zijn afgelegd en de depêche van daar verder naar Berlijn zou kunnen zijn verzonden. De omweg, dien de depêches nu ook zouden nemen, laat zich niet goed verklaren. Intusschen kan men bij het uitblijven van de communicatiën met het leger der geallieerden in de Krim en bij de volstrekte onbekendheid met de bijzonderheden van den staat van zaken, niets stellig ontkennen of bevestigen, en zal men zijn ongeduld moeten betoomen en afwachten tot dat nadere officiële rapporten van verschillende zijden de waarheid zullen doen kennen.

Over Duitschland zijn berigten uit Konstantinopel tot den 19den aangekomen; maar op dien dag wist men aldaar nog niets van de opening van het vuur tegen Sebastopol, en had men geene latere tijdingen uit de Krim dan van den 15den Oct. Hoe onaannemelijk dit zijn moge, is dit echter eene waarheid. Men hoopte den volgenden dag berigten met de stoomboot van Balaklava te ontvangen. De paketboot, die eergisteren te Marseille in het gezigt was, moet de aangekomene berigten overbrengen.

De tijdingen uit Konstantinopel zijn evenwel niet van belang ontbloot. In de eerste plaats wordt daarbij bevestigd, dat Eupatoria niet door de Russen is hernomen, en men krijgt eene oplossing van het feit, waaraan dit berigt zijn oorsprong te danken heeft. Wèl hebben de Russen in de omstreken van dat stadje eene demonstratie gedaan, die door berigten uit Petersburg bevestigd wordt; maar men meldt niet dat die stad hernomen is. Uit Konstantinopel wordt integendeel medegedeeld, dat de verbondene admiraals eenige stoombooten hebben afgezonden, om, des noods, het garnizoen van Eupatoria te ondersteunen.

De laatste berigten uit Azie, die men te Konstantinopel over Trebizonde had ontvangen, spreken van eene offensieve beweging, die de Turken zich gereed maakten tegen Bayazid te doen, maar zonder te spreken van de groote overwinning, die zij op de Russen zouden hebben behaald, waarbij de laatsten hunne tenten, hunne bagage, 30 kanonnen en een generaal zouden hebben verloren, volgens een brief van den 25 Sept. uit Mossoul, die den 27 Oct. in den Franschen *Moniteur* is opgenomen. Daar de berigten uit Azie, thans over Konstantinopel ontvangen, geene dagteekening dragen, is het moeijelijk te weten te komen of zij vóór of na de depêche zijn afgezonden, waarvan de *Moniteur* gesproken heeft en is men nog in het onzekere, of de Turken bij hunne voorwaartsche beweging tegen Baijazid werkelijk eene schitterende overwinning hebben behaald, dan wel of hier weder aan een dier valsche berigten moet gedacht worden, waaraan sedert het uitbreken van den oorlog geen gebrek is geweest.

Tevens verneemt men, dat de Porte aan den aandrang van Frankrijk en Engeland gehoor gevende, afgezien heeft van het eischen van schadeloosstelling van Griekenland voor de schade, die door de deelneming van onderdanen van dat rijk aan den jongsten opstand in Epirus en Thessalie is aangerigt. Deze concessie, die de Porte aan de Westersche mogendheden doet, is van groot belang. Waarschijnlijk zullen de diplomatische betrekkingen tusschen Griekenland en Turkije weldra hersteld worden, waartegen de quaestie der schadeloosstelling een groot struikelblok was.

De *Scamandre* heeft eergisteren berigten uit Alexandrie van den 22sten te Marseille aangebragt. Op dien dag waren 10,000 man Egyptische troepen onder bevel van Menclipacha naar het oorlogstooneel vertrokken.

Tevens wordt bij die gelegenheid medegedeeld, dat de cholera te Smyrna heerscht.

Zooals te verwachten is, blijft dezelfde onzekerheid op het diplomatieke terrein als omtrent het oorlogstooneel bestaan. Waarschijnlijk zal niets in Duitschland beslist worden, vóórdat de uitslag van het beleg van Sebastopol bekend zal zijn; intusschen bespeurt men meer en meer toenadering tusschen Oostenrijk en Pruissen en dus ook tusschen alle Bonds-Staten.

Men zal zich herinneren, dat dezer dagen sprake is geweest van eene poging, die het kabinet van Berlijn bij dat van Petersburg aangewend zou hebben. Te Berlijn hecht men meer en meer geloof aan dit feit, zoodat men er wel een oogenblik bij mag stilstaan. Men weet niet of het een eigenbandigen brief van den eenen vorst aan den anderen, eene nota of eene depêche geldt; maar het feit zelfs wordt volgehouden, en dit is van groot belang. Bij die poging zou Pruissen met kracht de vroeger verlangde vier waarborgen ondersteunen en sommigen beweren, dat het Russische Hof die voorstellen op eene geheel andere wijze zou ontvangen, dan toen zij door Oostenrijk gedaan werden; want Rusland zou toen minder de verlangde waarborgen, dan wel den vorm, waaronder zij voorgelegd werden, hebben afgewezen. Natuurlijk zijn dit alles slechts geruchten, die wij niet dan onder de meest mogelijke reserve aan onze lezers mededeelen; maar, daar zij toch in de hoofdstad van Pruissen loopen, meenen wij hier de kennisneming daarvan niet te moeten onthouden hoezeer wij herhalen, dat wij daar omtrent alle mogelijke reserves maken.

Lord John Russell heeft bij een banket, dat hem door de stad Bristol is aangeboden, zeer breedvoerig gesproken over de groote verwikkelingen van het oogenblik; daarbij heeft hij echter slechts herhaald hetgeen alle Engelsche staatslieden sedert een jaar bij dergelijke gelegenheden zeggen: Engeland had gewenscht, dat de vrede niet ver-stoord werd, maar nu de eerzucht van Rusland den oorlog eenmaal heeft doen ontbranden, moet deze met kracht gevoerd worden om een duurzamen vrede te verkrijgen, enz. Hoezeer men deze gezegden moge billijken, begint men er de algemeenheid van te gevoelen, nu zij reeds zoo dikwijls gesproken en ter neder geschreven zijn.

In Spanje schijnt men niets te willen doen vóór de opening der Cortes. Het kabinet wenscht in zijn ge... voor die vergadering te verschijnen, en het heeft de be-handeling van groote quaestien uitgesteld, omdat elke on-eenigheid, eene scheuring zou kunnen veroorzaken, die men wil vermijden. Hoe zonderling deze toestand dan ook zijn moge, schijnt deze gedragslijn in de gegevene om-standigheden wel de eenige te zijn, die men volgen ...

De *Times* deelt mede, dat de heer Soulé, de gezant der Vereenigde Staten te Madrid, te Londen is terug gekomen en zich in zeer levendige bewoordingen heeft uitgelaten over de weigering, die hij van de zijde der Fransche Regering heeft ondergaan, om dat land te mogen doortrekken. Het Engelsche blad voegt er bij, en wij laten die bewering ter zijner verantwoordelijkheid, dat de heeren Mason en Buchanan, de Amerikaansche gezanten te Parijs en te Londen, besloten zouden hebben de persoonlijke beleediging, den heer Soulé aangedaan, als eene staatkundige en nationale zaak te beschouwen.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Wetsontwerp tot aankoop van $2\frac{1}{2}$ en 3 percents nationale schuld tot vervanging der Schatkistbiljetten in het depôt der Muntbiljetten.

Art. 1. Ter vervanging van de schatkistbiljetten, gesteld valgens de wet van den 18 Junij 1851 (*Staats-blad* no 65), en die met de overige bij artt. 5 en 6 der wet van den 26sten April 1852 (*Staatsblad* no 90) ge-melde Staatsschuld uitmaken het bij art. 3 dier wet be-stelde Fonds ter verzekering van de verzilvering der rente-looze schuld onder de bewaring van de Directie Nederland-sche Bank, kan worden aangekocht een genoegzaam kapi-taal $2\frac{1}{2}$ of 3 ten honderd rentegevende nationale schuld.

Het aldus verkregen kapitaal wordt op de groot-boek onder het opgemelde hoofd ingescheven en, in betaling tot het depôt voor de uitgegeven muntbiljetten, tegen den bij art. 5 bepaalden prijs van *f* 50 of 60 ten honderd in af-slag gebragt.

Art. 2. Behalve de wijziging bij art. 1 dezer wet op de artt. 5 en 6 der wet van den 26 sten April 1852 (*Staatsblad* no. 90) vastgesteld, blijven de overige bepalingen dier wet van volle toepassing en kracht.

Art. 3. Het IXde hoofdstuk *A* der begrooting van ... uitgaven voor het dienstjaar 1854, laatstelijk bij de wet van den 10den April 1854 (*Staatsblad* no. 22) op *f* 37,709,485.12 vastgesteld, wordt vermeerderd mat eene ... afdeeling onder de benaming van: Inkoop van nationale ... schuld, ter verzekering van de verzilvering der renteloze ... schuld, onder bewaring van de directie der Nederlandsche Bank, en met een 16de artikel: Inkoop van $2\frac{1}{2}$ of 3 ten honderd rentegevende nationale schuld, mitsgaders ... ten honderd voor courtage en daarenboven kosten van rojement en overschrijving, tot een bedrag van *f* 2,725,000, waar-mede dit hoofdstuk wordt verhoogd en alzoo voor het ge-heel gebragt op *f* 40,434,485.12.

Art. 4. Na afloop van elk dienstjaar, of zooveel vroeger als dit met zekerheid zal kunnen geschieden, worden de renten der schuld, die tot waarborg der renteloze schuld is aangekocht en in depôt gelegd, voor zoover die renten niet mogten zijn uitgegeven, aangewend tot mindering van nationale schuld; en wordt de daaruit voortvloeijende uitgaaf alsdan bij vereëvening aangewezen op de posten, die voor interesten van de $2\frac{1}{2}$ en 3 ten honderd rentegevende nationale schuld bij de Staatsbegrootingen zijn uitgetrokken

---

Memorie van Toelichting. — De ruimte van gereede gelden, in de laatste jaren doorgaans in 's Rijks kas aanwezig, is, behalve aan de regelmatige aanzuivering der belastingen en verdere inkomsten des Rijks, die gewoonlijk de betalingen op de Staatsbegrootingen voorafgaan, ook toe te schrijven aan het beschikbaar zijn:

a. van de voordeelige sloten der staats-ontvangsten en uitgaven over afgesloten of loopende dienstjaren, zoolang de bestemming daarvan niet door de wet is aangewezen, of

b. van gelden, waarvan de bestemming wettelijk is geregeld of die aan derden verschuldigd zijn.

Deze laatste fondsen, bekend onder de benaming van 's Rijks bijzondere, geleponeerde, grootendeels onafgehaalde renten en provinciale fondsen, waarvan de ontvangsten almede steeds geruimen tijd de betalingen voorafgaan, leveren gewoonlijk doorloopend een beschikbaar saldo op van tusschen de 6 à 7 millioen; en stellen daardoor de Regering in staat om een gelijk bedrag in schatkistbiljetten van het bekende kapitaal van ƒ 9,800.000 buiten omloop te houden. Het zal overigens niet ongepast zijn te dezer gelegenheid ten aanzien van de herkomst dier schatkistbiljetten in eenige bijzonderheden te treden.

Het staatspapier, dat krachtens de wet van den 28sten April 1834 (*Staatsblad* no. 14) tegen eene rente van vier ten honderd tot een kapitaal van ƒ 9,800.000 is uitgegeven, heeft gestrekt tot aflossing van een gelijk bedrag 6 percents schatkistbiljetten, dat destijds nog in omloop was van de ƒ 15,000.000, waarvan de daarstelling bij de wet van den 22sten November 1830 (*Staatsblad* no. 81) was toegestaan. De oorspronkelijke creatie van ƒ 15,000.000 is alstoen gebezigd ter voorziening in de buitengewone uitgaven door de staatsgebeurtenissen in 1830 en 1831 onvermijdelijk geworden, doch waarvan, nadat de opbrengst der leeningen 5 percents nationale schuld, in 1832 en 1833 opengesteld, ƒ 5,200.000 is afgelost en dientengevolge vernietigd, is overgeschoten een beloop van ƒ 9,800.000. Voor dit restant-kapitaal 6 percents schatkistbiljetten is het meergemelde 4 percents in de plaats getreden, dat, des noodig, aangevuld met ƒ 4,000.000 voor opkomende behoeften, krachtens art. 3 der wet van 18 Junij 1851 (*Staatsblad* no. 65), ten alle tijde wederom voor uitgifte vatbaar is.

Vermits nu de gunstige gesteldheid van 's Rijks schatkist voor het tegenwoordige ruimschoots de gelegenheid aanbiedt tot het doen inkoopen van nationale schuld, is het der Regering nuttig voorgekomen, het kapitaal, groot ƒ 2,193.000 in schatkistbiljetten, dat krachtens art. 5 der wet van den 26sten April 1852 (*Staatsblad* no. 90) een deel uitmaakt van het Fonds tot verzekering van de verzilvering der renteloooze schuld onder bewaring van de directie der Nederlandsche bank, door in te koopen nationale rentgevende schuld te doen vervangen.

Voor die aanvulling zou worden vereischt bijv. een nominaal bedrag van ƒ 4,386.000 2½ percents nationale rentgevende schuld, om overeenkomstig den bij art. 5 van laatstgemelde wet bepaalden prijs van 50 pct. in de plaats der bedoelde schatkistbiljetten depôt te worden gelegd, en alzoo met de overige daarin aanwezige staatsschuld een volledigen waarborg aan te bieden voor de muntbiljetten, die tot een kapitaal van ƒ 10,000.000 als wettig betaalmiddel zijn uitgegeven. Deze nadere inkoop van staatspapier zou ten gevolge hebben eene rentebesparing van niet minder dan ƒ 109,650, die, gevoegd bij de renten, welke door het Rijk ter onderwerpelijke zake niet worden uitgegeven, zou bereiken de aanzienlijke som van ƒ 500.009. Tot het verkrijgen van het meergemeld nominaal kapitaal van ƒ 4,386.000 zou echter, tegen den beursprijs van 62 per cent (⅛ ten honderd voor courtage en daarenboven kosten van roijement en overschrijving daaronder begrepen), worden vereischt eene geldelijke uitgaaf van ƒ 2,719.320, die 's Rijks schatkist thans wel in staat is te dragen, terwijl deze financiële verrigting op de renten der schatkistbiljetten geen invloed zal uitoefenen, daar men zich toch vleit, en dit bij de aanbieding der begrootingswetten voor het dienstjaar 1855 reeds is te kennen gegeven, de geheele som van ƒ 416,500 voor dit onderwerp geraamd, te zullen uitwinnen.

En alsnu overgaande tot toelichting der afzonderlijke artikelen van dit wetsvoorstel, is dienende het navolgende, te weten:

Art. 1 en 2 zijn het noodzakelijk gevolg van de wijziging die men op de oorspronkelijke wet tot uitgifte van muntbilletten doelmatig acht en wil vaststellen.

Art. 3. Ten einde over het benoodigd bedrag tot inkoop van rentegevende nationale schuld op eene regelmatige wijze te beschikken, is het noodig het cijfer van het IXde Hoofdstuk A daarmede te verhoogen, waartoe men berekent dat eene som van ƒ 2,725.000 voldoende zal zijn; ofschoon men erkent dat deze behoefte, ook wat den prijs van 62 per cent betreft, eenigzins ruim is genomen, hetgeen echter moeijelijk is te vermijden, daar hier de rede is van het verkrijgen van een bepaald kapitaal, en men ongaarne de toevlugt tot eene nadere wettelijke verhooging zou willen nemen. Hetgeen later mogt blijken tot dit oogmerk niet benoodigd te zijn geweest zal natuurlijkerwijze op de Staatsbegrooting vrijvallen.

Art. 4 is strekkende om duurzaam te regelen en te wettigen de bestemming der renten van de kapitalen, welke onder het hoofd: Fonds tot verzekering van de verzilvering der renteloooze schuld onder bewaring van de directie der Nederlandsche bank, op de grootboeken der 2½ en 3 percents nationale schuld zijn ingeschreven, wanneer over die renten, op grond van art. 6 der wet van den 26 April 1852 (*Staatsblad* no. 90), niet op eene andere wijze mogt zijn beschikt.

Daar men zich vleit, dat de opbrengst der middelen over het dienstjaar 1854 zal toelaten ook in deze nieuwe behoefte te voorzien, is het doelmatig voorgekomen het nog beschikbare op de voordeelige sloten over de dienstjaren 1851, 1852 en 1853 vooreerst onaangeroerd te laten, tot dat daaraan, bij een nader wetsvoorstel, eene bepaalde bestemming kunne worden gegeven.

Wetsontwerp tot verhooging van het IXde Hoofdstuk A der begrooting van Staats-uitgaven voor het dienstjaar 1854 (*in verband staande tot bovenstaand wetsontwerp*).

Eenig artikel. Het zestiende artikel (IIIde afdeeling) Inkoop van 2½ of 3 ten honderd rentgevende nationale schuld, mitsgaders ⅛ ten honderd voor courtage en daarenboven kosten van roijement en overschrijving van het IXde Hoofdstuk A der begrooting van staats-uitgaven voor het dienstjaar 1854 wordt verhoogd met eene som van ƒ 28,700.00 waardoor het totaal van dit artikel en van de derde afdeeling wordt gebragt op ƒ 2,753,700.00 en het totaal van dit Hoofdstuk, laatstelijk bij de wet van den...... 1854 (*Staatsblad* n°. .....) vastgesteld op ƒ 40,434,485.12, alsnu wordt gebragt op ƒ 40,463,185.12.

Memorie van Toelichting. — De aankoop van werkelijke rentegevende schuld, gelast bij art. 1 der wet van den 26sten April 1852 (*Staatsblad* n°. 90), is gepaard geweest met noodzakelijke uitgaven, boven den besteden beursprijs, van ⅛ pct. der nominale waarde van de aangekochte schuld, wegens daarop vallende courtage, en van ruim $\frac{1}{16}$ pct. voor kosten vallende op de inschrijvingen bij art. 3 van gezegde wet bevolen.

Aangezien die wet nu geene eigenlijke staats-uitgave daarstelde en alleenlijk eene verwisseling te weeg bragt van in 's Rijks kas aanwezige gereede penningen tegen staatspapier, kwam alhier geene aanwijzing op de begrootingen van staatsbehoeften te pas ten aanzien van de som van ƒ 10,000,000, welke bij gezegde wet was beschikbaar gesteld.

Het Depart. van Finantien was van gevoelen dat de bedoelde courtage en onkosten, als zijnde die een noodzakelijk en onvermijdelijk gevolg van den aankoop en de inschrijving der tot verzekering van de verzilvering der muntbiljetten aan te wijzen nationale schuld, gevonden moest worden uit de beschikbaar gestelde som van ƒ 10,000,000, en niet anders te beschouwen dan als eene verhooging van den beursprijs waartoe achtervolgens de schuld was aangekocht. De aankoop werd dan ook gestaakt toen de beursprijzen, met inbegrip der courtage en verdere onkosten, eene uitgave van ƒ 9,939,996.09½ hadden veroorzaakt.

Voor deze opvatting pleit:

in de eerste plaats, dat de wet van 26 April 1852 eene som van tien millioen gulden aanwijst tot aankoop ter beurze van werkelijke rentegevende schuld, zonder vermelding dat daardoor uitsluitend de beursprijs bedoeld is, en zonder dat voor courtage en onkosten eenige andere som is uitgetrokken; zoodat het er voor konde gehouden worden, dat courtage en onkosten, als onafscheidelijk van den aankoop zijnde, uit de som van tien millioen moesten worden bestreden; en

in de tweede plaats, dat steeds bij aankoopen van nationale schuld de stelregel is gevolgd, dat courtage en onkosten op gelijken voet moesten worden behandeld als de bestede beursprijzen. Gelijk nu deze laatste op begrootingswetten werden verevend, evenzoo de onkosten en courtage. Bij deze gelegenheid de hoofdprijs geene verevening behoevende, werd zulks evenmin noodig geacht voor de bijkomende ongelden.

De Algemeene Rekenkamer echter is een ander gevoelen toegedaan. Zij heeft geweigerd de som van ƒ 26,500.00½, te dezer zake wegens courtage en onkosten in uitgaaf gebragt, in rekening te lijden, zoolang die niet ter verevening op eene begrootingswet zoude zijn aangewezen. Zij is van oordeel, dat de operatien krachtens de wet van 26 April 1852 niet is gelijk te stellen met die tot amortisatie van schuld, waar beide, beursprijs en onkosten, op wettelijke credieten worden verevend, zoodat in dit geval juist het omgekeerde zoude moeten plaats hebben. Zij beweert, dat in dezen enkel de beursprijs moet in aanslag worden genomen, als de eigenlijke waarde van het in verwisseling van papier uitgegevene geld; welke verwisseling zekerlijk geene verevening behoeft, maar wel de bijkomende kosten dier verwisseling, die geheel op zich zelve moeten blijven en geenszins den koopprijs als waarde der effecten (of het onderpand der muntbiljetten) verhoogen of daarmee inhaerent te achten zijn. Die bijkomende kosten zijn, volgens haar, inderdaad staats-uitgaven, zoowel als die vallende op de confectie der muntbiljetten; anders toch zou het noodwendig gevolg zijn, dat de schatkist geen zuiver representatief zou erlangen; want voor de verwisseling van geld in staatsschuld zou meer worden besteed dan de schuld waard was, en voor de uitgifte van muntbiljetten zou zij minder hebben verkregen dan derzelver normaal bedrag.

Hiertegen is onder anderen aan te voeren, dat de veronderstelde mindere waarde van het representatif der uit te geven ƒ 10,000,000 in geen geval eenig bezwaar oplevert, daar de aangekochte schuld, volgens de 2de paragraaph van art. 5 der wet van 26 April 1852, tot een merkelijk minder bedrag dan de beursprijs in depôt is gelegd. Maar de Algemeene Rekenkamer blijft bij haar gevoelen volharden, en daar het intusschen noodzakelijk is dat de gedane uitgaven in rekening kunnen worden geleden, zoo wordt bij het nevensliggende ontwerp van wet eene verhooging der begrooting tot dat einde voorgesteld.

Die verhooging moet, naar de Regering vermeent, het dienstjaar 1854 betreffen:

vooreerst is de opgaaf van opgemelde ƒ 28.500.00½ grootendeels reeds in het bereids afgesloten dienstjaar 1852 geschied;

ten andere, zal er nog eenige geringe uitgaaf voor dit onderwerp in 1854 plaats hebben.

Deze moet van zelf op dat dienstjaar verevend worden. Voor de som van ƒ 10,000,000 bij de wet van 26 April 1852 beschikbaar gesteld en zoo na mogelijk besteed geweest, zoude, naar aanleiding van bijgaand ontwerp van wet, een bedrag van ƒ 28,503.91 op nieuw beschikbaar worden, hetwelk de Regering, ofschoon de wet van 26 April 1852 zulks niet gebiedend moge eischen, gaarne nader zoude aanwenden ter bereiking van het doel dier wet. De aankoop van schuld tot concurrentie eener werkelijke waarde, enkel volgens den beursprijs, van ƒ 28,503.91 zal onmisbaar wederom eene uitgave voor courtage en verdere onkosten ten gevolge hebben, in welker verevening moet worden voorzien, en die verevening moet uit den aard der zake ten laste van het dienstjaar 1854 komen. Het juiste bedrag der aldus nog nader voor courtage en onkosten benoodigde som is, daar die zich regelt naar de nominale waarde der aan te koopen schuld, niet naauwkeurig vooraf te bepalen, doch mag men vertrouwen dat in geen geval hiertoe meer dan ongeveer ƒ 200 zal benoodigd zijn; zoodat in het ontwerp van wet voor de beide bedragen van ƒ 28,305.91 en van ongeveer ƒ 200 eene ronde som van ƒ 28,700 is uitgetrokken.

Vermits hier overigens, tengevolge van het hierboven vermelde gevoelen van de Algemeene Rekenkamer, de rede is van behoeften, welke in den loop van het dienstjaar zijn opgekomen, wordt bij het onderhavig wetsontwerp voorgesteld met het meergemeld bedrag van ƒ 28,700 te verhoogen het bij de wet van den .... 1854 (*Staatsblad* n°. ...), ter wijziging der wet van 26 April 1852 (*Staatsblad* no. 90), voor zooveel het daarbij bedoelde depôt betreft, daargestelde nieuwe artikel 16 (IIIde afdeeling) van het IXde hoofdstuk A der begrooting van staats-uitgaven voor het dienstjaar 1854.

's Gravenhage, 1 November.

Z. M. heeft den 1sten luit. der artillerie, jhr. C. A. van Sijpesteijn, adjudant van den gouverneur van Suriname, benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

—

Z. M. heeft aan den heer L. van Coaita, consul bij de Vrije Stad Frankfort, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van ridder der Dannebrog-orde, 3de klasse, hem door Z. M. den Koning van Denemarken geschonken.

—

Z. M. heeft aan S. ten Cate, op verzoek, eervol ontslag verleend als burgem. der gem. Sneek; aan mr. G. van Oosterwijk, op verzoek, eervol als burgem. der gem. Scherpenzeel, en in zijne plaats benoemd O. P. Bennewitz; aan M. Speelman, burgem. en secret. der gem. Charlois en Katendrecht, op verzoek, eervol ontslag verleend als burgem.; benoemd tot ontv. der directe belastingen en accijnsen te Akkrum c. a., den heer R. C. de Ridder, thans ontvanger derzelfde middelen te Staphorst; en den heer H. van Houten erkend als consul van den Staat Buenos Ayres, te Rotterdam.

—

Z. M. heeft den majoor op non-activiteit S. J. Cochius, op pensioen gesteld, en het bedrag daarvan, bepaald op ƒ 1300.

---

* Naar men verneemt zal Z. K. H. Prins Frederik heden of morgen aan het huis de Paauw aankomen, en, na een kort verblijf naar Berlijn terugkeeren, om later van daar met H. D. gemalin en dochter de reis naar deze residentie te aanvaarden.

---

* In de residentie zijn aangekomen en aan het hôtel Fubri afgestapt de graaf Ludovico Belgiojoso, met familie komende van Milaan.

---

* Gisteren heeft op eenvoudige, doch tevens plegtige wijze te Wassenaar de ter aarde bestelling plaats gehad van den Baron van Brienen. De armen zullen bij den naderenden winter veel in den overledene missen, daar hij hun in het barre jaargetijde steeds indachtig was.

---

* Het goede voorbeeld heeft reeds navolging gevonden. In het pakhuis van van Gaalen, Hamerslop, zijn *uitsluitend voor behoeftigen* te bekomen, beste Brielsche aardappelen, voor ƒ 2.45 per mud. Aan denzelfden persoon wordt niet meer dan één mud of half mud afgeleverd.

Het gevolg daarvan is, dat puik beste Brielsche winteraardappelen aan de ingezetenen worden afgeleverd tegen den prijs van ƒ 2.70 per mud.

---

* Heden morgen is de 5e komp. van het 3e batt. van het regement grenadiers en jagers (zijnde de buksjagers, die zich in het schieten geoefend hebben) uit de residentie gemarcheerd naar Leijden, waar zich het batt. bevindt, waartoe zij behooren en dat in de maand Mei derwaarts is vertrokken, om aldaar garnizoen te houden.

---

* Men verneemt, dat de eerste openbare oefening, van de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst, afdeeling 's Hage, zal plaats hebben op Woesdag, den 15 November 1854, des avonds ten 7 ure, in het lokaal *Diligentia*, als wanneer met vol orkest zal worden uitgevoerd het Oratorium Paulus van Mendelssohn-Bartholdy.

---

* Gisteren is te Katwijk eene haringschuit, toebehoorende aan den reeder D. Taal aangekomen, met niet minder dan 160,000 stuks steurharing en 16 ton pekelharing.

Wij vestigen de aandacht van handelaars, expediteurs enz. op eene allerkeurigste uitgave door den boekhandelaar H. Nijgh bezorgd van de *Tariefwet*, het *Tarief* en de *Scheepvaartwetten*, in *zakformaat*, allernetst gedrukt, duidelijk van letter en toch zóó compact, dat alles bijeengenomen slechts 112 blz. beslaat. De aanteekeningen, zoowel op de wet van 19 Junij 1845 (gelijk ze tot 1 Sept. 1854 is gewijzigd), als de inrigting en toelichting van het tarief zelf, zoo mede van de scheepvaartwetten, dragen het onmiskenbaar bewijs, dat de bewerking aan eene ervaren hand was toevertrouwd. Alles schijnt bijgehouden wat tot dit gebied behoort; en de wijze waarop van die verschillende bouwstoffen is gebruik gemaakt, tot zelfs van de allerlaatste besluiten en verordeningen — in verband tot de plaats gehad hebbende tariefswijziging, — weegt ruim op tegen eene overhaaste vroegere verschijning. Zoo vonden wij al dadelijk dat de bewerker, even als hij

in het Jaarboek voor den handel de verminderingen bij tractaat verleend, achter de regten had aangeteekend, nu, omgekeerd, de regten uitgetrokken volgens de thans *algemeen* geworden verminderingen, maar met aanduiding tevens hoe die regten *vóór* de in-werking-treding der wet van 1 Sept. ll. waren uitgetrokken en hoe die tariefposten waren ingedeeld en omschreven, terwijl op blz. 4 (Tariefwet) de duur der tractaten en verdere bijzonderheden zijn aangeteekend, hetgeen zelfs in de officiële uitgave in groot formaat, gemist wordt. Deze inrigting levert het gemak op, van met één oogopslag, zoowel den toestand *voor* als *na* de wet van 1 Sept. voor oogen te hebben, hetgeen, voor het geval van opzegging of expiratie van tractaten of bij andere omstandigheden, in de wet van 1 Sept. *voorbehouden*, de vergelijkingen met vroegere tarieven of de raadpleging van vroegere toestanden onnoodig maakt. Deze uitgave onderscheidt zich daardoor reeds zeer van andere uitgaven, waar eenvoudig bij elken post, die door de wet van 1 Sept. verandering *scheen* te moeten ondergaan een teeken is geplaatst, met verwijzing naar eene afzonderlijk achter het werkje geplaatste lijst van de regten volgens de verschillende tractaten verschuldigd, zoodat de gebruiker zelf zal moeten naslaan, vergelijken, en, bij twijfel over de *hoegrootheid* der regten, *beslissen*. De posten *glas*, *manufacturen* en *visch* zullen iederen gebruiker de onoverkomelijke moeijelijkheid van dergelijke eigen nasporing en qualificatie duidelijk maken. Achter het tarief (met de renvooijen tot *één* alphabet gebragt), en met doorloopende aanteekening van alle bijzondere bepalingen sedert 1845 aan uitgevaardigde wetten, besluiten en verordeningen, aanschrijvingen en uitleggingen ontleend, — volgen alsnu (blz. 97) de scheepvaartwetten, met aanteekeningen tot den huidigen dag bijgehouden, en dan een *Naschrift*, waarin nog de laatste resolutiën van October, zijn aangeduid. Dat naschrift behelst ook eene opheldering omtrent het uitgetrokken regt voor het vensterglas voor 5 en voor het spiegelglas van 6 pct. in verband met den zin en de bewoordingen van het tractaat uit Frankrijk. Die uitleg, welke, gelijk de bewerker zegt, op informatien bij het Departement van Financien berust, in 't midden latende, zoo bevat ook de *officiële* uitgave van het Tarief, *dezelfde* regten, waardoor de uitleg wordt gejustificieerd. Eene beknopte inhoudstafel besluit het werkje, dat, alles te zamen genomen, zoowel om zijne nette uitvoering als om zijnen correcten en veelvuldig toegelichten inhoud, voor den handel onmisbaar mag genoemd worden, terwijl de geringe prijs de algemeene aanschaffing zeer in de hand werkt.

Bij de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt te Amsterdam is op gisteren aangegeven 1 choleralijder; er bleven in het hospitaal in behandeling 6 lijders.

— Te Utrecht zijn op 30 October bijgekomen 16 choleralijders, overleden 9; er bleven in behandeling 73 lijders.

— Te Amersfoort zijn op 28 Oct. bijgekomen 5 choleralijders; er bleven in behandeling 6 lijders.

Bij te Amerongen gevestigde Maatschappij ter bevordering der tabakscultuur is dezer dagen het berigt ontvangen, dat op de Koninklijke tentoonstelling van landbouw-voorwerpen, gehouden te Arnhem, *vier* der door haar ingezonden monsters tabak — twee inlandsche en twee vreemde soorten — zijn bekroond, drie met getuigschriften en eene met de zilveren medaille.

Naar wij vernemen, zijn bij de vereenigde hoofdcommissie ter bevordering van de belangen der Ned. Nijverheid bij de tentoonstelling te Parijs in 1855, bereids meer dan 300 bewijzen van inschrijving van voorwerpen voor gezegde tentoonstelling van onderscheidene industriëlen ingekomen, en worden nog meerderen van sub-commissien, die tot dus ver nalatig met de inzending zijn gebleven, verwacht. (*Handelsblad.*)

Naar men meent, heeft de heer J. des Amorie van der Hoeven, die reeds vroeger eene voetreis van Batavia naar Samarang heeft gemaakt, weder een dergelijken voettogt ondernomen en wel van laatsgemelde plaats naar den ouden Hindoeschen tempel van Boro Boedoer in de residentie Kadoe, van daar naar Soerakarta en terug naar Samarang. Zijn broeder, de heer mr. H. A. des Amorie van der Hoeven, advocaat en procureur te Samarang, heeft hem op dien togt te paard vergezeld. (*de Tyd.*)

Door de Nederlandsche Handelmaatschappij is aan de stemgeregtigde deelhebbers eene circulaire gerigt, en onder andere voorgesteld het zesde artikel van overeenkomst aldus te wijzigen:

„Het kapitaal der maatschappij is bepaald op vier-en-dertig millioen vijfmaalhonderdduizend gulden.

„Met 1o. Januarij 1855 wordt hetzelve verminderd tot op een-en-dertig millioen honderd drie-en-dertig duizend vijfhonderd gulden.

„Tot op ultimo December 1859 blijft de directie bevoegd, hetzelve verder te verminderen tot op dertig millioen gulden."

Hierover zal worden beraadslaagd in de vergadering van 29 Nov. aanstaande.

---

† † **Nijmegen**, 30 Oct. In de onlangs gehoudene algemeene vergadering van de Geldersche maatschappij van landbouw te Arnhem, is het bewijs geleverd, dat de veeteelt in dit gewest jaarlijks verbetert en zich uitbreidt; maar tevens moet, zoo wij vernemen, aan Z. M. bij Hoogstdeszelfs bezoek op de tentoonstelling, door een der inzenders van vee, op de ondubbelzinnigste wijze te kennen zijn gegeven, hoe drukkend de accijns op het geslagt is. — Ook is in de laatste zitting dezer bijeenkomst o. a. besloten; dat de volgende algemeene vergadering zal gehouden worden te Nijmegen, in de eerste helft der maand September 1855.

— Wij hebben eene *Stads-Courant*, en, zonderling genoeg, dat daarin niet, even als op andere plaatsen, wordt opgenomen wat voor de ingezetenen van algemeen belang is; zoo hadden wij verwacht in die courant te zullen vinden: de stedelijke begrooting, de genomene bepalingen omtrent de Waag-, Kraan- en Vischmarktgelden enz., maar neen! wil men hiervan iets weten dan is men verpligt om dit tegen *betaling* op de Secretarie aan te vragen. Schuwt men hier nog de openbaarheid, of wil men de ingezetenen met lasten op lasten bezwaren?

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur!

In *de Grondwet* N°. 433, komt een, uit de *Echo Universel* overgenomen, verhaal voor, van eene door Dr. Hendriksz gedane breuk-operatie, waarbij ik tegenwoordig was. Dit verhaal bevat meerdere onnaauwkeurigheden; en daar ik geloof dat, wanneer men aan het publiek dergelijke verhalen opdischt, ze onopgesmukt en met de waarheid overeenkomstig behooren te zijn, zoo neem ik de vrijheid UEd. te verzoeken, de volgende teregtwijzingen te plaatsen. Ik heb den heer Hendriksz verzocht dit verhaal zelf te rectificeeren, omdat door den berigtgever gemeld wordt, dat hij diens Journaal geraadpleegd had en ik dus kon onderstellen, dat het onder zijne goedkeuring geplaatst was. Dit kwam echter aan Z.Ed. Z.Gel. minder doelmatig voor.

1°. Dr. Hendriksz is tot het doen der operatie *niet* den vijfden dag uitgenoodigd, maar ruim 70 uren nadat de breuk in een' staat van beklemming was overgegaan.

2°. Dr. Hendriksz heeft aan die uitnoodiging *niet* eerder voldaan, dan den daaropvolgenden dag.

3°. De uitnoodiging is door 't R. C. armbestuur van Wateringen gedaan, nadat door den plaatselijken geneesheer en mij, de operatie als eenig middel dringend was aangeraden.

4°. Dat gevaarlijk braken van foecale lucht verspreidende stoffen, heeft zich eerst vertoond in den nacht, die verloopen is tusschen de uitnoodiging en de komst van den heer Hendriksz.

5°. De genademiddelen der R. C. kerk waren reeds den avond, vóórdat de heer H. gekomen is, aan de lijderes toegediend.

Misschien zal het niet ondoelmatig zijn, Mijnheer de Redacteur! wanneer UEd. wederom bewijzen van hulpvaardigheid, als waarvan hier sprake was, opneemt, te onderzoeken, hoeveel daarvoor aan het armbestuur in rekening is gebragt.

Met hoogachting heb ik de eer te zijn

's Gravenhage, Dr. H. DE JONG Cz.
31 October 1854.

Per Telegraaf.

Parijs, Dingsdag 31 Oct. De *Moniteur* meldt, dat de Keizer Prins Napoleon gemagtigd heeft tot het dragen van de militaire medaille, ter zake van zijn loffelijk gedrag in de slag bij de Alma.

Volgens een zeer los gerucht, heden namiddag hier verspreid, zou Sebastopol op den 24 genomen zijn. Algemeen echter werd er geen geloof aan geslagen.

Petersburg, Dingsdag 31 October. Bij den aanval van generaal Liprandi op den Engelschen regtervleugel, den 25 October, werd lord Dunkellin krijgsgevangen gemaakt, en hebben verscheidene schepen van de vloot der geallieerden aanmerkelijke schade geleden; onder anderen zal *the Firebrand* belangrijke herstellingen behoeven.

Bucharest, Zondag 29 October. Uit de Zwarte zee wordt berigt, dat op het fransche admiraalschip *le Ville de Paris* eene bom is gesprongen, waardoor een adjudant gedood, en een ander gekwetst werd.

224ste Nederlandsche Staats-Loterij.

15e LIJST. 5e KLASSE.

Uitgekomen hooge prijzen:

N°. 8008 *f* 1000.

Prijs-Courant der Effec[ten]

AMSTERDAM, 1 November 1854.

Nederland.	Pct.		Rusland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$58\frac{11}{16}$ $\frac{13}{16}$			
Dito Certificat.	3	$70\frac{1}{8}$ ($\frac{11}{16}$	*Hope* 1798/1816	5	98…
Dito Dito.	4	$88\frac{1}{4}$ $\frac{3}{8}$ $\frac{1}{4}$	Dito 1828/1829	5	$98\frac{1}{…}$
O. I. Leening	4		Cert. 1831/1838	5	
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$		Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	
Hand.-Maats.	$4\frac{1}{2}$		Dito *Hope*	4	73
Belgie.			Dito *Stieglitz*	4	72
Certificaten	$2\frac{1}{2}$		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rotschild*	$2\frac{1}{2}$	$48\frac{1}{8}$	Inschr. Assig.	6	
Frankrijk.			Certific. dito.	6	
Obligatien	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	18	Obligatiën	4	
Dito Buitenl.	3		**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. $^{e}/_{m}$.	3	$32\frac{1}{8}$ $\frac{3}{16}$ $\frac{1}{8}$			
Bew. Sp. Com.		$5\frac{5}{16}$ $\frac{7}{16}$	Metaliek	5	$64\frac{15}{…}$
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	$75\frac{1}{4}$
Portugal.			Dito lett. B.	5	$75\frac{1}{4}$
Londen nieuwe.	5	$35\frac{15}{16}$ 6 $\frac{15}{16}$	Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	$32\frac{15}{…}$
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	$32\frac{15}{…}$

Braz. bij Roths. p. s. 500. 5 pct. 97; Mexic., te … 3 pct. $21\frac{5}{16}$; dito Onb. $21\frac{5}{16}$; Ecuad. $2\frac{7}{8}$.

Over het geheel waren handel en variatie onbeduidend; … vankelijk was de markt iets vasters, doch sluit algemeen … met uitzondering in Certif. Lp. Conp. welke wederom … plaatsen waren.

FRANKFORT, Dingsdag 31 Oct. Metalliek 5 pct. … Spanje binnenl. 3 pct. $30\frac{7}{8}$; dito 1 pct. $17\frac{7}{8}$.

LONDEN, Dingsdag 31 October. Consols op t. 94… N. Mexic. 3 pct. $22\frac{3}{4}$, 23; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. 71; Gren. … $5\frac{3}{4}$; Sardinie 5 pct. $88\frac{1}{4}$; Spanje buitenl. 3 pct. 38; d… pct. $18\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; dito Certific. $5\frac{1}{4}$; dito Passiven $4\frac{3}{4}$; Russe… pct. $85\frac{1}{2}$; dito 5 pct. 96; Holl. $2\frac{1}{2}$ pct. $60\frac{3}{4}$; dito 4 … $90\frac{3}{4}$; Turksche leening 2, $2\frac{1}{4}$.

Rott. en Antw. $6\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Sambre en Meuse $7\frac{3}{4}$, $8\frac{1}{4}$; N… en Luik $7\frac{1}{2}$, 8.

PARIJS, Dingsdag 31 October. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. 98 10; d… pct. 75.65; Sp. binn. 3 pct. 33; dito 1 pct. 18; … Metall. 5 pct. 84.

WEENEN, Dingsdag 31 October. N. Metall. $83\frac{1}{4}$; N. … $96\frac{1}{4}$; Nat. Leen. $87\frac{3}{4}$; Bankactien 1212; Lomb. $93\frac{1}{2}$; Z… 24; Wissel op Londen 12.00; dito op Parijs 143.

Advertentien.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.